

השיחה

שיחתו השבועית של מורנו המשגיח ר' יצחק פנחס גולדווסר שליט"א | פרשת וישב | מס' 6

התפיסה הנכונה על העולם הזה

הדרך הזו, לא בשביל הילדים שלו וגם לו עצמו לא לא זו הדרך להסכים לסבול בעוה"ז כדי לזכות לעוה"ב, אדם צריך להיות מאושר ושמח בעוה"ז אע"פ שהוא חי בתנאים של דירת עראי, כלשון המשנה הידועה "כך דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה אם אתה עושה כן- אשריך בעולם הזה", אם זה לא אשריך בעוה"ז זה לא יביא לתוצאות ברוכות... פעם דיברנו מה ההבדל בין תמנע לבין רות, שתיהן בנות מלכים, ממנה יצא עמלק וממנה יצא מלך המשיח, שזה שני הפכים שאין כמוהם. תמנע כנראה דיברה כל הזמן בבית שאמנם זה קשה להיות מבת מלכים לפילגש, אבל אין מה לעשות, צריך לסבול בשביל האמת, ככה גדל עמלק, מי שגדל בבית שמוכרחים לסבול כי אני חרדי, זה שווה כי בעולם הבא ישלמו לי, אבל בינתיים אני סובל ומצטער, זה מתכון לגדל עמלק. אבל לא רק הילדים, גם הוא עצמו צריך להרגיש אשריך בעוה"ז, ואת זה יעקב אבינו הדגיש ב"ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות", סוכה דירת עראי, עם ההרגשה של ושמחת בחגך בסוכה הזו, זה המקביל ליעקב אבינו. ומאוד מתאים לזה שקוראים קהלת, כי זה חג האסיף שהגורן מלא תבואה והיקב מלא יין, והלב מלא במחשבות אולי צריך להרחיב את הדירה, אולי צריך לקנות מכונית חדשה, אולי צריך לנסוע לחו"ל, לראות עולם, מה רבו מעשיך ה'. באה המגילה הזו וטופחת על הפנים "הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל", זה מתאים מאוד לעניין הזה של סוכה דירת עראי.

אפשר ליישב בזה פליאה עצומה, הגמ' במסכת ע"ז מספרת שלעתידי לבא באים אומות העולם לקב"ה ואומרים לו שמגיע להם שכר, כי כל מה שעשו לא עשו אלא בשביל ישראל, הקב"ה אומר להם את האמת בפנים: שוטים שכמוכם, נכון

לסוכות ואיתעכב תמן תריסר ירחי שתא ובנא ליה בי מדרשא ולגיתי עבד מטלן בגין כן קרא שמא דאתרא סוכות", זה באמת דבר פלא לקרוא למקום על שם סוכות של בעלי חיים, למקום קוראים ע"ש איזה אירוע או משהו חשוב שכדאי לזכור אותו לדורות, מה זה משנה מה הוא עשה לבהמות, כל רועה עושה דיר או סוכה לבהמות שלו מה הוא קורא למקום ע"ש זה? יש אומרים ע"פ התרגום יונתן שבית זה בית מדרש, שיעקב אבינו רצה לקבוע לדורות את ההתייחסות הנכונה, שכל עניני העולם הזה הם סוכות, הם עראי, בביהמ"ד שקונים עוה"ב זה הבית, ואילו המקנה שבתוכו יש את חיי העולם הזה זה עראי, והוא קרא למקום סוכות לקבל את ההתייחסות הנכונה של עשה תורתך עיקר ומלאכתך טפל. וא"כ יש לזה שיכות לעניין הסוכה, שאחד מעניני הסוכה הוא צא מדירת קבע ושב בדירת עראי, ולכן הסוכה צריכה להיות מסוככת בפסולת גורן ויקב, דבר שאין לו חשיבות, כי דבר שיש לו חשיבות מקבל טומאה. אסור שהיא תהיה גבוהה למעלה מעשרים אמה, כי זה מצריך קביעות. המדדים שלה מאוד מצומצמים, ז' על ז' טפחים שא"א לשבת בהם בצורה מרווחת. כל המציאות של הסוכה היא דירת עראי. וממילא אפשר להבין את הקשר בין חג הסוכות שאחד מעניניו זה צא מדירת קבע ושב בדירת עראי, לעניין הזה שיעקב אבינו "ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות". וצריך להדגיש, אין הפירוש שאומרים לנו: שווה לסבול בפרחדור כדי להנות אח"כ בטרקלין, זה לא גישה נכונה, מצטער פטור מן הסוכה, בחג הזה יש מצווה מיוחדת של ושמחת בחגך יותר מכל החגים, אתה צריך לגור בדירת עראי חיה נראה שהנוחיות מכאן ואילך, מה אפשר לעשות כבר בסוכה כזו קטנה שמסוככת בפסולת גורן ויקב, מצטער פטור מן הסוכה. אם אדם סובל בעוה"ז בשביל להגיע לעוה"ב לא תהיה תפארתו על

כתוב בטור אוה"ח סימן תיז "המועדים נתקנו כנגד אבות, פסח כנגד אברהם דכתיב "לושי ועשי עוגות" ופסח היה, שבועות כנגד יצחק שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו של יצחק, סוכות כנגד יעקב דכתיב "ולמקנהו עשה סוכות". ההקבלה שבין אברהם לפסח היא פשוטה, אברהם היה הראשון שקרא לקב"ה אדון, שהקנה שמים וארץ לקב"ה, נקרא אב המון גויים לפי שלימד אמונה. כמו"כ יציאת מצרים הפיצה את אותה אמונה של אברהם אבינו בכל האנושות, כמו שמפורש בספר יהושע, כמו שאמרה רחב "כי שמענו את אשר הוריש ה' את מי ים סוף מפניכם בצאתכם מארץ מצרים כי ה' אלוהיכם הוא האלוהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת". יש פה נקודה נוספת שלא נרחיב בה עכשיו, שגם ע"י העוגות של לושי ועשי עוגות - פסח היה, הוא הפיץ את האמונה באשל שלו, והעוגות האלו בפסח נקראים בזוהר הקדוש "מיכלא דמהימנותא" שאכילת המצה משרישה אמונה בלב. שבועות כנגד יצחק, ידוע שמידת יצחק היא יראה, יעקב מכנה את הקב"ה פחד יצחק, והתכלית כל מתן תורה היא "למען תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו אותו", שופר של איל של יצחק, הוא נקרא אפרו של יצחק צבור על גבי המזבח, הוא בעצם אפרו של האיל, הוא זה שנטע את יראת השמים במתן תורה, שמכוחו נוצר חג השבועות, שבועות כנגד יצחק מובן. הדבר הסתום והנוטה בערפל הוא הקשר בין יעקב לחג הסוכות. אמנם כתוב בפסוק "ולמקנהו עשה סוכות", אבל צריך להבין את הקשר התוכני בין יעקב אבינו לחג הסוכות.

יש בזה כמה מהלכים, אנחנו נדבר על מהלך שהאריך בו ר' מתתיהו סלומון בספרו, ונביא חלקים ממה שהוא כותב. בתרגום יונתן מתרגם את הפסוק "ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות" - יעקב נטע

השיחה שיחתו השבועית של מורינו המשגיח ר' יצחק פנחס גלדווסר שליט"א

שיש שלושה תנאים שבלעדיהם נחשב שיעקב גזל את עשיו. יש גמ' בב"מ דף ע', "מרבה הונו בנשך ותרבית לחונן דלים יקבצנו מאי לחונן דלים אמר רב כגון שבור מלכא", ומבאר רש"י "חונן בהם דלים- נכרים שהם דלים מן המצות". פלא פלאים! מרבה הונו בנשך ומרבית, הקב"ה רוצה לקחת את זה. ויש להבין קודם כל למה דווקא לגוי, אפשר לתת את זה ליהודים צדיקים, אבל משום מה גוים נקראים פה דלים, אין כינוי לגוים רק לקרותם דלים מן המצוות? יש פה עומק, כי באמת מי שמרבה את הונו בנשך ומרבית הוא גזל את הגויים, הוא לוקח משלהם, כי העוה"ז שייך לעשיו, ורק אם אתה לוקח בדין אפשר לומר שזה כלול בדרך שלך, אז הם שדלים מן המצוות, היינו שאין להם עוה"ב שאפשר להגיע אליו רק ע"י מצוות, כמו שכותב המסילת ישרים, להם יש רק את העוה"ז, ולכן כשהרבית את הונך אתה בעצם גזלת אותם, ולכן הישר הוא להחזיר להם. לגבי התנאי השני, כותב הכלי יקר פרשת דברים "אין לך אומה שמתקנאת בישראל כמו עשיו, כי לדעתם הכל גזול בידינו מהם מברכת יעקב אבינו שלקח ברכותיו של עשיו במרמה, על כן ציווה כשמגיעים לשטח של אדום פנו לכם צפונה כדי שלא יתקנא בכם, זה היפך מה שעושים בדורות אלו בארצות אויביהם, כי מי שיש לו מנה מראה את עצמו במלבושי כבוד ובתים ספונים וחשובים כאילו היה לו כמה אלפים, והוא המסובב את כל התלאה שמצאנו" בדרך מליצה, יש משנה, "אדמון אומר אלך בקצרה" אדמון זה עשיו, יש לך רשות לקחת מאדום רק את מה שנצרך, לא מעבר לזה, כל מה שאתה לוקח מעוה"ז מעבר לנצרך אתה גזל את עשיו, כל התלאות באות מהקנאה שהגויים מקנאים את מה שגחלים אותם. הדבר השלישי כמו שאמרנו הוא שצריך שהכוונה תהיה לשם עוה"ב, יש בזה דבר נפלא, כתוב ששרו של עשיו נאבק עם יעקב כאשר יעקב חזר על פכים קטנים. למה דווקא בזמן הזה? זה גם נראה שזה שייך לברכות, כי אז הוא הודה לו על הברכות, נראה שהייתה לו איזו טענה על הברכות, ואז במאבק הזה שהיה כשיעקב חזר על פכים קטנים, אז הוא הודה שמגיע ליעקב הברכות. צריך לשים לב שזה שיעקב אבינו חזר על פכים קטנים, אומרת הגמרא בחולין צא "מכאן

אדם יוצא לדירת עראי ושמח בתנאים של דירת עראי, יש פה תיקון מסוים לכפר לו על מה שחטא.

בספר נפלאות מתורת ה' יתברך, שהסטייפלר בהקדמה לחיי עולם ממליץ על הספר הזה, מביא מקבילות של מקומות חזנים בהיסטוריה של דברים שקרו שחזרים וקורים באותם מקומות או באותם זמנים. הוא מציין שמי שקיבל את המקום סוכות שנקרא ע"ש ההתייחסות הנכונה של "ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות", הם בני גד שהייתה עליהם תביעה שהקדימו את צאנם לבניהם, ויש ע"ז התייחסות נוראה במדרש, שכותב שהם חיבבו נכסיהם יותר מגופם, הם קיבלו את המקום שהשם שלו אומר לא כך, שהרי התביעה עליהם הייתה שהם הולכים לגור במקום רחוק מבהמ"ק ומכל עמ", ואמנם יש בזה תועלת גשמית שהיה להם מקנה רב ובמקום הזה היה להם הרבה במה להאכיל אותם, אבל גם יש פה סיכון רוחני, הריחוק מירושלים עיה"ק, מבית המקדש, הם קיבלו את המקום שנקרא ע"ש סוכה דירת עראי, להשריש להם את העניין הזה, להשריש להם שהעיקר זה הרוחניות, שח"ו הגשמיות לא תבלע את הרוחניות, להם מתאים המקום הזה. צריך לדעת שאע"פ שיעקב אבינו זכה בברכות בדין, אין הפירוש שבטלה החלוקה בין יעקב לעשיו והיום העוה"ז של יעקב. זה נשאר שהעוה"ז שייך לעשיו והעוה"ב ליעקב. הברכות האלו שיעקב זכה בהם פירושו שיש לו דרך להגיע דרך העוה"ז לעוה"ב, במקום שעשיו יפרנס אותו, ליעקב יש בעצמו את כל הנצרך לעבור דרך עולמו של עשיו, להגיע לעוה"ב, אבל זה רק בבחינת דרך. יש שלושה תנאים שאז זכותו של יעקב לקחת מחלקו של עשיו, דבר ראשון שזה יהיה בדרך של היתר, זה ברור שאם יעקב או זרעו לוקח בדרך של איסור, לא זה מה שהקב"ה נתן לו, הדרך שהקב"ה נתן לעבור דרך חלקו של עשיו זה רק אם זה בהיתר, אבל אם אתה לוקח את מה שאסור לך לקחת ע"פ דין אתה גזל את עשיו. נקודה שניה, הוא צריך שייקח בצמצום ולא ברווח, כי דרך זו דרך, אתה לא יכול לעשות ממנה אוטוסטראדה... דבר שלישי, שהתכלית באמת תהיה בשביל להגיע לעוה"ב, שהעוה"ז לא יהיה לשם עוה"ז כדי להנות כאן בפרחדור, אלא כדי לקחת את הנצרך להגיע לחיי העוה"ב, נוכיח את הדברים

עשיתם בשביל ישראל אבל לא לזה התכוונתם, אתם התכוונתם לעצמכם, לא מגיע לכם שום דבר והם מבקשים הזדמנות נוספת, והקב"ה אומר להם יש לי מצוה קלה, אם תקיימו אותה- תזכו, ונותן להם מצות סוכה. זה מאוד תמוה מכמה בחינות. קודם כל, כל עניינה של מצות הסוכה היא "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים", זה שייך רק לעם ישראל. לדוגמה ציצית היא חותם עבדות, אפשר להבין אם היה נותן להם אותה. אבל סוכות זה "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי אתכם בהוציא אתכם מארץ מצרים", יש הבטחה מיוחדת של "ונפלינו אני ועמך" שלעם ישראל תהיה השגחה פרטית, שאותה מסמלים עניי הכבוד, הרי זה הדבר שהגוי הכי מופקע ממנו יותר מכל המצוות, למה דווקא המצווה הזו ניתנה להם. וקושיא יותר חזקה, בסוף הקב"ה הוציא חמה מנרתיקה ובחום העצום הזה יצאו מהסוכה ובעטו בה, ומבאר הגמרא, אמנם מצטער פטור מן הסוכה, אבל למה אתם בועטים. והפלא הוא עצום, נגיד שלא היו בועטים, למעשה את המצווה הם לא קיימו, הוא נתן להם מצוה שא"א לקיים אותה, איזה שכר מגיע להם אם הם לא קיימו את המצווה? ועוד, הרי לא מדובר בט"ו בתשרי? הפשט הוא, שהקב"ה הראה להם את הדבר הזה: אתם בני נח, עשיו ויעקב התחלקו ביניהם, עשיו לקח את העוה"ז ויעקב את העוה"ב, אתם מופקעים מעוה"ב, כי א"א לרקוד על שתי החתונות. יש לאדם מגרש, הוא צריך לבנות בו פרחדור וטרקלין, אם הוא רוצה שהפרחדור יהיה רחב, הטרקלין יהיה קטן וצר, זה המגרש, א"א גם וגם. אתם לא יכולים להגיע לעולם הבא, כי אתם לא מוותרים על עוה"ז וא"א להגיע לחיי העוה"ב בלי לותר על עוה"ז. סוכה היא דירת עראי, הוא נתן להם דוגמא, תראו שאתם בועטים. הוא הראה להם שאין להם מוכנות לשמוח בתנאים של דירת עראי, אתם לא שייכים לזה, אתם מבניו של נח הנקרא נח ע"ש הנוחיות, לכן אתם לא שייכים לזה. זה עונה היטב על הקושיא. ואפשר להוסיף, שאחד הטעמים של סוכה זה גלות, לכפר אחרי הימים הנוראים, למי שלא זכה בדין, והיות שהם לא זכו בדין שיתכפר להם, הקב"ה נתן להם הזדמנות אחרונה לבחון את ההתייחסות לעוה"ז, ואם

השיחה שיחתו השבועית של מורינו המשגיח ר' יצחק פנחס גלדווסר שליט"א

ממתק ישן יוצא חדש? כי מהקודם התאכזבתי, זו התשובה, כי נשמה לא יכולה להתענג ממספוא, רק האדם חושב שהתענוג הקודם לא היה מוצלח, אבל יש את החדש וכו' וכו', הוא לא מבין שהנשמה לא יכולה להתענג מעוה"ז. תתארו לעצמכם נער שמאוד רוצה אופניים, יש לו אופניים, רואים אותו עם פרוץ חמוץ, שואלים אותו מה קרה, הוא אומר תשמע זה לא מה שחשבתי, אבל אופניים חשמליות זה הדבר, הוא קונה אופניים חשמליות, כן אבל זה לא כ"כ מהר כמו מכונית, וגם יש גשם ושמש, יש לו מכונית ואז הוא אומר יש פקקים, אם היה לי הליקופטר הייתי מאושר, וגם אז הוא לא מאושר, כי צריך למלא דלק כל פעם, ולא בכל מקום אפשר להחנות את ההליקופטר, מה כן יספק אותו, עם כנפיים בטוח הייתי מרוצה... גם אז לא היה מרוצה, כי נשמה לא יכולה לשבוע מזה. מה שקורה הרבה פעמים שאדם מרמה את עצמו שהכל חלק מהדרך אבל הוא מתעה את עצמו, במקום להסתפק במועט הוא דואג לעתיד כביכול.

רק שבוע שעבר בחתונה של הרב יצחק יוסף (מוסר שעורי הלכה בישיבה) פגשתי בעל תשובה שהיה אברך כולל, שאלתי אותו מה אתה עושה, הוא אומר יש לי עסק, אני עזרתי לקרב אותו אז התעניינתי: אתה לומד, הוא אומר לי: משתדל, שעה ביום, שאלתי אותו מה זה שעה ביום, הוא אומר, תוך שלוש שנים יש לי מספיק כסף ואז אני לומד כל היום. זו שטות שאין כמוה! אל תאמר לכשאפנה אשנה. יש לי בבית בסלון תמונה של מרן הרב שטיינמן והיא מספרת סיפור עצום, היא מכוסה בזכוכית אטומה שאמרו לי שגם עם פטיש חמש קילו היא לא תישבר, הסיפור של התמונה היא, שהיו שני בעלי תשובה שאני מכיר אישית, נכנסו שניהם לכולל ונשברו אחרי קצת זמן, צריכים פרנסה, אז התחילו לעבוד אחרי צהרים. אחד נבעך היה מאוד מוצלח, והוא נכנס למסחר והתרחב, ואז התחיל להיות יבואן מסין, וכל חודש התחיל להיות שבועיים בסין. והשני ברוך ה' לא היה מוצלח, הוא פתח עסק למסגרות לתמונות, ואחרי תקופה סגר אותו וחזר לכולל. עברו שמונה עשרה שנה, והמצליחן שכבר נהיה עשיר קנה מפעל בסין שהמציא את הזכוכית החסינה, והיו לו תוכניות איך הוא משתלט על

הספל הזה קיבלתי מתנה מהקב"ה. ככה מסתכל צדיק על הנכסים שלו, קיבלתי אותם מתנה מהקב"ה, אפשר לא לחזר אחרי זה. יעקב אבינו היה צריך לברר את טוהר כוונתו, זה המאבק ששייך בברכות, שאפשר לתת ליעקב את החלק שלו לעבור דרך עשיו בעוה"ז, כי כל מה שיעקב מחזר אחרי ממון זו אך ורק לכוונה טהורה.

ויש פה נקודה נוספת חשובה מאוד, זה לא רק בעיה שזה לא שלך, צריך להבין שיעקב לא יכול להנות מעוה"ז. משל לדבר, אדם רוכב על חמור והאדם רעב, ומגיעים לערמת מספוא והחמור אוכל, אתה מצפה שהאדם יהיה שבע? לא רק בגלל שהאדם לא יכול לאכול מספוא, אלא בגלל שלא הוא אכל אותו אלא החמור. האמת האמיתית היא שהאדם הוא נשמה והגוף הוא מלבוש, האדם נברא לעונג וכבוד כמו שדברנו. הרבה פעמים המהות של עוה"ב זה עונג וכבוד, שולחן גדול משולחן זה עונג, וכתר גדול מכתר זה כבוד, ולכן האדם תאב לעונג וכבוד, רק שבטיפשותו הוא מחליף את העוה"ז בעוה"ב, ועונג וכבוד אמיתיים במזויפים, והאמת שלעולם הוא לא יוכל להנות מעוה"ז כמו במשל, כי כל הנאות העוה"ז לא באות אל האדם האמיתי, הנשמה לא היא נהנית אלא הנפש הבהמית, וגם אם היא הייתה נהנית זה לא מתאים לה. בעצם אני חוזר על דברי המסילת ישרים "אם תכלית האדם הייתה לצורך העוה"ז לא היה צריך שתנופח בו נשמה כ"כ חשובה ועליונה שתהיה יותר מהמלאכים עצמם כ"ש שאינה מוצאת שום נחת רוח בענייני העוה"ז, משל לעירוני שנשא בת מלך וכו'", כך שלא רק בגלל שאנחנו גחלים את עשיו, אלא זה גם לא נותן לנו כלום, זה הכול דמיונות. בשבת אומרים להתענג בתענוגים ולא בדמיונות, זה בעצם סוד האכזבה התמידית, זה דבר מדהים שחז"ל מעידים לנו ואנחנו רואים את זה בחיים, אדם אף פעם לא בא על סיפוקו לא בעונג ולא בכבוד. הרי מה שאדם מחזר אחרי רכוש זה לא רק למה שהוא יכול להתענג, רכוש זה כבוד. בני לבן אומרים "ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה" גם בעונג וגם בכבוד, אדם תמיד נשאר מאוכזב, אין אחד שבא על סיפוקו, יש לו מנה רוצה מאתיים, כך זה בחמדת הממון, כך זה בתענוגים "משביעו רעב", למה זה כך? למה "א"א שאדם יבוא על סיפוקו? למה על כל

שצדיקים חביב עליהם ממונם יותר מגופם" זה בדיקו הלשון שכתוב על בני גד לגנות, ופה זה כתוב על צדיקים, מה הביאור בזה, פה יש מקום לדון ולקטרג אולי זה כמו בני גד ובני ראובן, הרי הסיבה שיצחק אבינו רצה לתת את כל העוה"ז לעשיו זה כדי שיעקב אבינו לא יהיה עסוק בעוה"ז, שלא יתפתח אצלו חמדת הממון, שלא יתעסק בגשמיות, והנה יעקב אבינו איש עשיר, מה אתה מחזר על פכים קטנים, זו קמצנות, זו חמדת הממון, לא טוב לתת לך את הברכות, הפחד של יצחק אבינו התקיים, יש לך הכל ובכ"ז אתה מחזר אחרי פכים קטנים, יש פה מקום לחשוש שיעקב נסחף לחמדת הממון, מה באמת התשובה, כותב האר"י מה הביאור בחביב עליהם ממונם: "היות שנשפע מלמעלה הממון הזה, אינו ראוי שימאס בו, כי אם אינו לצורך לא היה ניתן לו אותו דבר מן הקב"ה, לכן חזר יעקב על פכים קטנים, כי אם לא היה חוזר, היה נראה כאילו אינו רוצה אותם, וכל דבר שנשפע מלמעלה צריך לחזר אחריו, לכן חזר להורות שחביב עליו", אם מדייקים בלשון של האר"י הקדוש, זה אחת שהיא שתיים, קודם כל הוא כותב אם אתה מאמין שהכל משמים אין דבר מיותר, אם הקב"ה נתן לי את זה זה אומר שאני צריך את זה. שנית איך אפשר לזלזל במתנה שהקב"ה נתן לי, יש לזה חביבות גדולה. מביאים על זה משל נפלא, אדם עני מרד שאין לו מה לאכול ואין לו איפה לישון, אבל מה שכואב לו יותר מהכל זה שאין לו ספל ליטול ידיים, והוא מבקש מהקב"ה מילא אין לי מה לאכול ואיפה לישון, אבל ספל לנטילת ידיים... יום אחד הוא קם בבוקר וליד הספסל בגינה עומד ספל מלא מים, הקב"ה נענה לתפילתו, איזו שמחה עצומה יש לו. והרי נכסים נקראים נכסים על שם שנכסים מזה ונגלים לזה, היהודי הזה התעשר מאוד מאיזו סיבה, הוא חי בארמון ואז עובר לארמון עוד יותר גדול, מעבירים את כל החפצים, עשרות פועלים, משאיות, ופתאום הוא נכנס ללחץ ומתחיל להתרוצץ, שואלים אותו מה אתה מחפש, והוא מגיב איפה הספל של הנטילת ידיים, הוא התחנן תחפשו, העיקר שתמצאו את הספל, הם היו בטוחים שזה איזה ספל מזהב משובץ יהלומים ששווה הון, בסוף נמצא הספל, והם תמהים: מה קרה לך, זה ספל חלוד וישן, והוא מגיב, מה אתם מבינים, את

השיחה שיחתו השבועית של מורינו המשגיח ר' יצחק פנחס גלדווסר שליט"א

מחול"ל שקיבל ירושה גדולה ויצא מהכולל, הנה התקיימו הקללות. ה' יעזרנו.

הוא היה מצחצח נעליים לבחורים כל ערב שבת תמורת כסף, ומזה יצא פועל, כי חמדת הממון מתפתחת מגרושים. ר' דוד פוברסקי זצוק"ל היה מספר, שבשנות הצנע הייתה חלוקה של המדינה של ככרות לחם ושמן, והשמן לא היה כשר, היו בחורים שהלכו לשוק והחליפו את השמן במאכלים כשרים, מאלו לא יצא שום דבר, הבחורים שיצאו תלמידי חכמים זה אלו שלא הלכו להחליף את השמן בשוק, שנשארו בישיבה, הם לומדים תורה ולא עוסקים במסחר.

בחור מוכר סיגריות ודברים אחרים לחבר שלו, מותר לקחת כסף, השאלה למה אתה עושה את זה, עושה טובה לבחור וגם לוקח כסף, או שאתה עושה את זה לחמדת הממון. כואב לי שבכל התפקידים בישיבה בחור אומר אם לא משלמים אין על מה לדבר בכלל, מה פתאום שאני יעשה את זה. במאמר המוסגר, הישיבה נותנת כל כך הרבה, לא צריך קצת להחזיר. אני לא אומר לא לקחת כסף, אבל אם העיקר אצלך זה הכסף ואם לא לא היית עושה את זה, הכל בשביל הכסף, אתה שוכר קטן ואתה עלול להיות שוכר גדול. צריך מאוד להיזהר מזה, אין לי אלא תורה. התורה נקראת הבת היחידה של הקב"ה, הוא לא ייתן את ביתו היחידה למי שמתעסק בעוד דברים. אם אדם רוצה להיות ת"ח ולא רק לקוות שהילדים שלו יהיו ת"ח, הוא צריך להיות מסור, זו העצה היחידה. זה מכל הסיבות שדברנו קודם, דבר ראשון העוה"ז לא שלנו, שנית אתה לא יכול להנות מהעוה"ז, ושלישית זה גורר עד שאתה לא יכול לצאת מזה. הרי הסיפור של הדיבוק שהזכרנו לפני כמה שבועות גם התחיל מכזה דבר, אברך שלמד שנים, וכשהתחיל בעסקים גלש לאט לאט עד שיצא לגמרי, צריך תמיד לשמור על ההתחלה, לא להתחיל עם עסקים קטנים שיצא מזה עסקים גדולים. אני נזכר עכשיו שר' חיים סיפר, שהרי המנהג הוא שהבעל קורא בעצמו קורא את פרשת הקללות, ואחד פעם בא ואמר שהוא רוצה לעלות, זה קרה למעשה שפתאום הוא קיבל ידיעה

השוק העולמי. השקיע בזה המון כסף, וכדי להפיץ את זה בכל העולם הוא החליט לשווק את זה ביריד לפיתוחים בגרמניה. הוא שכר אוניה גדולה והביא הרבה מדגמים ליריד הגדול, הוא השקיע בזה המון כסף בתקווה להתעשר. באמצע הדרך הספנים החליטו לעשות שביתה, לא עזר שום דבר, הספינה עמדה ולא הגיעה ליריד והוא הפסיד את כל כספו. ואז הוא פגש את החבר שלו, הוא אמר לו: תראה, שנינו חזרנו בתשובה ביחד לפני שמונה עשרה שנה, אתה לא הצלחת בעסק וחזרת לכולל, אני הצלחתי, עכשיו תראה אחרי שמונה עשרה שנה, אתה היית בכולל ולמדת תורה, לילדים שלך היה אבא ולאשתך היה בעל, אני התרוצצתי בעולם, לא היה לי עוה"ז כי כל הזמן הייתי עסוק בעסקים, לאשתי לא היה בעל, לילדים שלי לא היה אבא שיחנך אותם, אתה פותח גמרא ומתענג, לי האותיות קופצות מול העיניים, ומה נשאר לי, דירה וחוף מזה כלום, אנחנו אווזים באותו מקום, שמונה עשרה שנה שרפתי על כלום.

שאלו אותי בבית על מה אתה הולך לדבר, אמרתי על חמדת הממון, שאלו אותי מה שייך לדבר על חמדת הממון לבחורים, יש לו מנה רוצה מאתיים, אבל מי שאין לו מנה מה שייך אצלו חמדת הממון. זו טעות כפולה, כי המטען הרוחני של אברך זה מה שהוא קיבל בישיבה בתוך בחור, המציאות העצובה היא שאברכים לא שומעים שיחות וועדים וגם לא כ"כ לומדים מוסר, אומרים שאישה בגימטרייה מוסר, אבל הוא נשאר עם הגימטרייה... המטען הרוחני זה מה שהוא סופג בישיבה. ואגב לכן מי שלא נכנס לשיחות הוא טיפש, כי כל העוצמה להתנהל אחרי זה בחיים זה ממה שספגת בישיבה. כך שא"א לדבר על חמדת הממון כשתהיו אברכים, צריך לדבר עכשיו כשאתם בחורים. ודבר נוסף, זה לא נכון שאין חמדת הממון לבחורים, זה דבר שמתפתח מגרושים, בפוניבז' בזמני היה פועל פשוט לכל דבר, ואמרו עליו שהוא היה הבחור הכי מוכשר בשיעור שלו, אבל הוא אהב כסף,

זאת למודעי שהדברים נכתבו לפי הבנתו של הכותב וכל שגיאה יש לתלות בו
נשמח
לביקורת הערות והארות בכתובת הנ"ל

לתרומות ולהנצחה
ניתן לפנות למייל
Alon.agrip@gmail.com

השיחה נמסרה בהיכל ישיבת "אור ישראל"
בפ"ת